

Katalog rodzimych gatunków roślin do nasadzeń w różnych siedliskach, w tym w trudnych warunkach miejskich

Dobór gatunków według warunków siedliskowych i wartości dla bioróżnorodności

Autor i opracowanie merytoryczne:

Mikołaj Siemaszko

przyrodnik, edukator przyrodniczy

Stan opracowania: wrzesień 2026 r.

Opracowanie odzwierciedla stan wiedzy, dostępnych źródeł oraz obowiązujących regulacji według stanu na wrzesień 2026 r. Ze względu na rozwój wiedzy naukowej, zmiany w nazewnictwie taksonomicznym oraz aktualizacje przepisów i wykazów gatunków dokument może wymagać okresowej aktualizacji.

Uwagi merytoryczne, pytania, informacje o możliwych błędach oraz propozycje uzupełnienia opracowania proszę przysyłać na adres:

mikolaj.siemaszko.kontakt@gmail.com

Kontakt i media społecznościowe: [Facebook](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#)

Cel dokumentu

Zestawienie ma ułatwiać urzędom, projektantom i jednostkom zarządzającym zielenią wybór gatunków rodzimych do nasadzeń na terenach miejskich i wiejskich. Lista nie zastępuje analizy siedliska. Ma pomagać w przejściu od ogólnego hasła „zazielniania” do projektowania zieleni, która rzeczywiście wspiera siedliska, retencję, owady, ptaki, glebę i lokalne powiązania ekologiczne.

Najważniejsza zasada

Najpierw należy rozpoznać warunki siedliskowe, a dopiero potem dobierać gatunki. Trzeba określić co najmniej typ gleby, wilgotność, nasłonecznienie, pH, zasolenie, zagęszczenie gleby, ilość miejsca dla korzeni, istniejącą roślinność oraz planowany sposób utrzymania.

Ważne ograniczenie

Nie każdy gatunek z listy będzie odpowiedni w każdym regionie, gminie i projekcie. Część gatunków ma znaczenie regionalne, a część może być ekspansywna jako gatunek rodzimy. Przy siedliskach cennych, gatunkach rzadkich, chronionych lub projektach renaturyzacyjnych potrzebna jest konsultacja botaniczna.

Utrzymanie

Nawet właściwy dobór gatunków nie przyniesie oczekiwanych efektów, jeżeli projekt przewiduje użycie agrowłókniny, intensywne koszenie, nadmierne podlewanie, nawożenie, zbyt silne oświetlenie albo niszczenie istniejącej wartościowej roślinności spontanicznej.

Odmiany, kultywary i zmienność genetyczna

W dokumentacji nasadzeń warto odróżniać dzikie gatunki rodzime od odmian ogrodowych i szkółkarskich. Odmiany mogą być przydatne tam, gdzie potrzebny jest określony pokrój, wysokość, barwa liści, forma pnia albo bardziej dekoracyjny efekt w reprezentacyjnej części założenia.

Odmiana należąca do gatunku rodzimego nie przestaje być tym gatunkiem w sensie taksonomicznym. Nie powinna być jednak traktowana jako odpowiednik dzikiego, lokalnego materiału rodzimego. Jest to materiał selekcionowany przez człowieka i może pełnić węższą funkcję ekologiczną niż populacja dzika, szczególnie gdy ma zmieniony pokrój lub barwę liści, kwiaty pełne, ograniczone owocowanie albo jest rozmnażany wyłącznie wegetatywnie.

Problemem nie jest pojedyncze użycie odmiany, lecz masowe sadzenie materiału o bardzo małej zmienności genetycznej. Wiele kultywarów, zwłaszcza rozmnażanych wegetatywnie, stanowi jeden klon albo grupę osobników bardzo podobnych genetycznie. Jeżeli taki materiał jest podatny na chorobę, szkodnika, suszę albo inne zaburzenie, podobnie mogą reagować kolejne osobniki tej samej odmiany. Dlatego w nasadzeniach ważne są zmienność genetyczna, różnorodność gatunkowa i unikanie dużych jednogatunkowych oraz jednoodmianowych założeń.

W projektach o funkcji stricte przyrodniczej, renaturyzacyjnej, siedliskowej albo kompensacyjnej podstawą powinien być materiał dziki, najlepiej lokalny lub regionalny, pochodzący z legalnego źródła. Odmiany można traktować jako uzupełnienie w zieleni urządzonej, a nie jako zamiennik lokalnych populacji.

W dokumentacji projektowej warto wymagać podania nie tylko nazwy gatunku, w tym łacińskiej, lecz także informacji, czy użyty materiał jest gatunkiem dzikim, odmianą, kultywarem, mieszańcem, formą szczepioną albo materiałem rozmnażanym wegetatywnie.

Jak czytać skróty w tabelach

W tabelach siedliskowych zastosowano skrócony zapis parametrów. Ma on ułatwiać szybkie porównanie gatunków, ale nie zastępuje rozpoznania terenu ani pełnej karty gatunku. Przy projektach siedliskowych i renaturyzacyjnych należy korzystać z linku oraz sprawdzać lokalne warunki i pochodzenie materiału.

H - orientacyjna maksymalna wysokość; wzr. - tempo wzrostu: wol., śr., szyb.; Św. - wymagania świetlne; Wilg. - preferowana wilgotność siedliska; Żyz. - orientacyjna żyzność podłoża; pH - preferowany odczyn podłoża; susza - tolerancja suszy; sól - tolerancja zasolenia; b.d. - brak jednoznacznej informacji w podstawowym opisie lub brak bezpiecznej podstawy do uogólnienia.

Parametry mają charakter praktycznego skrótu. Nie są pełnym zapisem ekologicznych liczb wskaźnikowych i nie opisują całego zakresu tolerancji gatunku. Jeżeli dana cecha nie wynikała jednoznacznie z opisu gatunku albo z bezpiecznej interpretacji siedliska, wpisano „b.d.” zamiast wartości szacunkowej.

Przykładowe odmiany dekoracyjne rodzimych gatunków

Poniższa tabela pokazuje, że gatunki rodzime mogą mieć również odmiany o bardziej dekoracyjnym wyglądzie. Nie jest to zachęta do masowego stosowania kultywarów, lecz argument przeciwko automatycznemu sięganiu po gatunki obce tylko dlatego, że są bardziej efektowne wizualnie.

W tej tabeli ikonka prowadzi do niesprzedawczego źródła opisującego konkretną odmianę, przede wszystkim do profilu Royal Horticultural Society (RHS). Jeżeli dla odmiany nie ma zwykłego profilu RHS, link może prowadzić do innego zasobu RHS potwierdzającego nazwę lub opis odmiany.

Grupa	Gatunek i odmiana	Cechy wizualne
Drzewo	Klon polny <i>Acer campestre</i> 'Elsrijk' 	Regularna, zwarta korona; liście zielone, jesienią żółte.
Drzewo	Klon polny <i>Acer campestre</i> 'Nanum' 	Mała, gęsta, kulista korona, zwykle na pniu.
Drzewo	Klon polny <i>Acer campestre</i> 'Red Shine' 	Młode liście purpurowoczerwone, później zielone z czerwonym odcieniem.
Drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> 'Greenspire' 	Regularna korona, czytelny pokrój alejowy, liście zielone.
Drzewo	Grab pospolity <i>Carpinus betulus</i> 'Fastigiata' 	Gęsta, początkowo kolumnowa, później jajowata korona.
Drzewo	Grab pospolity <i>Carpinus betulus</i> 'Frans Fontaine' 	Wąska, kolumnowa korona utrzymująca pionowy pokrój.
Drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 'Fastigiata' 	Wąski, kolumnowy pokrój, liście typowe dla dębu.
Drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> (<i>Fastigiata Group</i>) 'Koster' 	Wąska, regularna korona, bardziej przewidywalny pokrój niż forma dzika.
Drzewo	Brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> 'Youngii' 	Forma zwisająca, parasolowata, zwykle szczepiona na pniu.
Drzewo	Brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> 'Laciniata' 	Silnie powcinane liście, lekka, ażurowa korona.

Drzewo	Jarząb pospolity <i>Sorbus aucuparia</i> 'Fastigiata' 	Węższa, bardziej kolumnowa korona, białe kwiaty i czerwone owoce.
Drzewo	Jarząb pospolity <i>Sorbus aucuparia</i> 'Edulis' 	Owoce zwykle większe i mniej cierpkie, korona podobna do gatunku.
Drzewo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> 'Watereri' 	Wolniejszy wzrost, zwarty pokrój, igły często niebieskawozielone.
Drzewo	Wierzba iwa <i>Salix caprea</i> 'Kilmarnock' 	Forma zwisająca, szczepiona na pniu, dekoracyjne kotki wiosną.
Krzew	Dereń świdwa <i>Cornus sanguinea</i> 'Midwinter Fire' 	Zimą pędy żółte, pomarańczowe i czerwone; latem zielony krzew.
Krzew	Dereń świdwa <i>Cornus sanguinea</i> 'Winter Beauty' 	Silnie wybarwione pędy zimą, ciepłe barwy od żółci po czerwień.
Krzew	Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i> 'Compactum' 	Zwarty pokrój, białe kwiaty, czerwone owoce, jesienne przebarwienia.
Krzew	Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i> 'Roseum' 	Kuliste, śnieżnobiałe kwiatostany, bardzo dekoracyjne.
Krzew	Trzmielina zwyczajna <i>Euonymus europaeus</i> 'Red Cascade' 	Mocne jesienne przebarwienia i dekoracyjne owoce.
Krzew	Tarnina <i>Prunus spinosa</i> 'Purpurea' 	Ciemniejsze, purpurowe liście, wiosną jasne kwiaty.
Krzew	Ligustr pospolity <i>Ligustrum vulgare</i> 'Atrovirens' 	Gęsty, ciemnozielony, często długo utrzymuje liście.
Krzew	Ligustr pospolity <i>Ligustrum vulgare</i> 'Lodense' 	Niższy, zwarty pokrój, dobry do niskich żywopłotów.
Krzew	Porzeczka alpejska <i>Ribes alpinum</i> 'Schmidt' 	Zwarty, równy pokrój, dobrze znosi cięcie.

Krzew	Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i> 'Fine Line' 	Wąski, pionowy pokrój i bardzo wąskie liście.
Krzew	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i> 'Fastigiata' 	Wąski, kolumnowy pokrój, ciemnozielone igły.
Krzew	Jałowiec pospolity <i>Juniperus communis</i> 'Hibernica' 	Wąska, kolumnowa forma, igły niebieskawozielone.
Krzew	Jałowiec pospolity <i>Juniperus communis</i> 'Repanda' 	Niska, szeroko rozłożysta forma okrywowa.
Krzewinka	Wrzos zwyczajny <i>Calluna vulgaris</i> odmiany ogrodowe 	Bardzo różne barwy kwiatów i liści, odmiany niskie i zwarte.
Bylina	Lebiodka pospolita <i>Origanum vulgare</i> 'Compactum' 	Niższy, zwarty pokrój, różowofioletowe kwiaty.
Bylina	Lebiodka pospolita <i>Origanum vulgare</i> 'Aureum' 	Złotawe liście, niższy wzrost, efekt kolorystyczny.
Bylina	Krwawnica pospolita <i>Lythrum salicaria</i> 'Robert' 	Zwarta bylina o intensywnie różowych kwiatach.
Bylina	Wiązówka błotna <i>Filipendula ulmaria</i> 'Aurea' 	Żółtozielone liście, kremowe kwiaty.
Bylina	Kosaciec żółty <i>Iris pseudacorus</i> 'Variegata' 	Liście paskowane, żółtozielone, kwiaty żółte.
Bylina	Kuklik zwisły <i>Geum rivale</i> 'Album' 	Jasne, prawie białe kwiaty zamiast typowo różowawych.
Bylina	Dąbrówka rozłogowa <i>Ajuga reptans</i> 'Atropurpurea' 	Purpurowe liście i niebieskie kwiaty, niski pokrój okrywowy.
Trawa	Śmiatek darniowy <i>Deschampsia cespitosa</i> 'Goldtau' 	Kępowa trawa z delikatnymi, jasnymi wiechami.
Trawa	Trzęślica modra <i>Molinia caerulea</i> 'Moorhexe' 	Zwarty, pionowy pokrój, ciemniejsze kwiatostany.

Roślin wyszczególnionych w tabeli nie rekomenduje się do projektów wspierających bioróżnorodność. Odmiany mogą być przydatne w zieleni urządzonej, lecz przy działaniach dla bioróżnorodności podstawą powinien pozostawać materiał nieodmianowy, zróżnicowany genetycznie i dobrany do siedliska.

1. „Pewniaki” do miasta o szerokim zakresie zastosowania

Gatunki o stosunkowo szerokiej tolerancji siedliskowej. Nadal wymagają przygotowania gleby, miejsca dla korzeni i minimalnej pielęgnacji po posadzeniu.

Drzewa

Gatunek	Parametry siedliskowe
Klon polny (<i>Acer campestre</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dzika jabłoń (<i>Malus sylvestris</i>) 	H: do 8-10 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Grusza polna (<i>Pyrus pyraaster</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Czereśnia ptasia (<i>Prunus avium</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Czeremcha zwyczajna (<i>Prunus padus</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wiąz polny (<i>Ulmus minor</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>) 	H: do 8-12 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: przeciętne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Osika (<i>Populus tremula</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>) 	H: do 25-35 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie–żyzne; pH: kwaśne; susza: częściowo; sól: b.d.

Krzewy

Gatunek	Parametry siedliskowe
Dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Głóg dwuszyjkowy (<i>Crataegus laevigata</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Tarnina (<i>Prunus spinosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Róża dzika (<i>Rosa canina</i>) 	H: do 2-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i>) 	H: do 1,5-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża polna (<i>Rosa arvensis</i>) 	H: do 0,5-2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Leszczyna pospolita (<i>Corylus avellana</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Kruszyna pospolita (<i>Frangula alnus</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>) 	H: do 3-7 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Porzeczka alpejska (<i>Ribes alpinum</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Trzmielina zwyczajna (<i>Euonymus europaeus</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Szalkak pospolity (<i>Rhamnus cathartica</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Ligustr pospolite (<i>Ligustrum vulgare</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.; Uw.: regionalnie.
Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

Rośliny zielne, trawy i turzyce

Gatunek	Parametry siedliskowe
Krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jastrun właściwy (<i>Leucanthemum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Chaber łukowy (<i>Centaurea jacea</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Świerzbica polna (<i>Knautia arvensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Komonica zwyczajna (<i>Lotus corniculatus</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Koniczyna łukowa (<i>Trifolium pratense</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Wyka ptasia (<i>Vicia cracca</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Marchew zwyczajna (<i>Daucus carota</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Babka lancetowata (<i>Plantago lanceolata</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szałwia łukowa (<i>Salvia pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Bukwica zwyczajna (<i>Betonica officinalis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Krwawnica pospolita (<i>Lythrum salicaria</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Wiązówka błotna (<i>Filipendula ulmaria</i>) 	H: do 0,6-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Czarcikęs łąkowy (<i>Succisa pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Sadziec konopiasty (<i>Eupatorium cannabinum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Kostrzewa czerwona (<i>Festuca rubra</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Śmiałek darniowy (<i>Deschampsia cespitosa</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Tomka wonna (<i>Anthoxanthum odoratum</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dąbrówka rozlogowa (<i>Ajuga reptans</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bluszcz kurdybanek (<i>Glechoma hederacea</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.

2. Suche gliniaste

Gleby cięższe, zwarte i okresowo przesychające. Latem bywają twarde, po deszczu długo zatrzymują wodę przy powierzchni. Kluczowe jest rozluźnienie gleby, poprawa struktury i zapewnienie przestrzeni dla korzeni.

Drzewa

Gatunek	Parametry siedliskowe
Klon polny (<i>Acer campestre</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Grusza polna (<i>Pyrus pyrastrer</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-umiark. suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dzika jabłoń (<i>Malus sylvestris</i>) 	H: do 8-10 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne-żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Czereśnia ptasia (<i>Prunus avium</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Wiąz polny (<i>Ulmus minor</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: częściowo; sól: b.d.
Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>) 	H: do 25-35 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Brekinia (<i>Sorbus torminalis</i>) 	H: do 15-25 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: konsultacja, regionalnie.

Krzewy

Gatunek	Parametry siedliskowe
Dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Głóg dwuszyjkowy (<i>Crataegus laevigata</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Tarnina (<i>Prunus spinosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża dzika (<i>Rosa canina</i>) 	H: do 2-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i>) 	H: do 1,5-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża sina (<i>Rosa dumalis</i>) 	H: do 1,5-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szalklak pospolity (<i>Rhamnus cathartica</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Trzmielina zwyczajna (<i>Euonymus europaeus</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Leszczyna pospolita (<i>Corylus avellana</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: częściowo; sól: b.d.
Ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Kalina hordowina (<i>Viburnum lantana</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.; Uw.: regionalnie.
Porzeczka alpejska (<i>Ribes alpinum</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>) 	H: do 3-7 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: częściowo; sól: b.d.
Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Jeżyny rodzime (<i>Rubus spp.</i>) 	H: zmienna, zwykle 1-3 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.

Rośliny zielne, trawy i turzyce

Gatunek	Parametry siedliskowe
Krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Chaber driakiewnik (<i>Centaurea scabiosa</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Chaber łukowy (<i>Centaurea jacea</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Chaber nadreński (<i>Centaurea stoebe</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szałwia łąkowa (<i>Salvia pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Świerzbica polna (<i>Knautia arvensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jastrun właściwy (<i>Leucanthemum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Rzepik pospolity (<i>Agrimonia eupatoria</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Komonica zwyczajna (<i>Lotus corniculatus</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Przytulia właściwa (<i>Galium verum</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dziurawiec zwyczajny (<i>Hypericum perforatum</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Groszek łąkowy (<i>Lathyrus pratensis</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wyka ptasia (<i>Vicia cracca</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Koniczyna łąkowa (<i>Trifolium pratense</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Koniczyna pogięta (<i>Trifolium medium</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dzwonek rozpięchły (<i>Campanula patula</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dzwonek brzoskwiniolistny (<i>Campanula persicifolia</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Babka średnia (<i>Plantago media</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Babka lancetowata (<i>Plantago lanceolata</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Marchew zwyczajna (<i>Daucus carota</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Cykoria podróżnik (<i>Cichorium intybus</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dziewanna firletkowa (<i>Verbascum lychnitis</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dziewanna pospolita (<i>Verbascum nigrum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Oman łąkowy (<i>Inula britannica</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Krwisąg mniejszy (<i>Sanguisorba minor</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Biedrzynek mniejszy (<i>Pimpinella saxifraga</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Bodziszek czerwony (<i>Geranium sanguineum</i>) 	H: do 0,2-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Bodziszek łąkowy (<i>Geranium pratense</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Czyścica storzyszek (<i>Clinopodium vulgare</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Głowienka pospolita (<i>Prunella vulgaris</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kostrzewa czerwona (<i>Festuca rubra</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Kostrzewa owcza (<i>Festuca ovina</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Drżączka średnia (<i>Briza media</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Rajgras wyniosły (<i>Arrhenatherum elatius</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Wiechlina łąkowa (<i>Poa pratensis</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.

3. Suche piaszczyste

Gleby lekkie, ubogie, szybko przesychające i często kwaśne. Zamiast intensywnie podlewanych trawników najlepiej tworzyć murawy napiaskowe, suche łąki, krzewiaste skraje i zadrzewienia z gatunków pionierskich.

Drzewa

Gatunek	Parametry siedliskowe
Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>) 	H: do 25-35 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Grusza polna (<i>Pyrus pyrastrer</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dzika jabłoń (<i>Malus sylvestris</i>) 	H: do 8-10 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>) 	H: do 8-12 m; wzr.: szyb.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Osika (<i>Populus tremula</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: szyb.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i>) 	H: do 2-8 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Topola biała (<i>Populus alba</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: szyb.; Św.: słońce; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Klon polny (<i>Acer campestre</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

Krzewy

Gatunek	Parametry siedliskowe
Jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i>) 	H: do 2-8 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża dzika (<i>Rosa canina</i>) 	H: do 2-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i>) 	H: do 1,5-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża kutnerowata (<i>Rosa tomentosa</i>) 	H: do 1-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Tarnina (<i>Prunus spinosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Żarnowiec miotlasty (<i>Cytisus scoparius</i>) 	H: b.d.; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Janowiec barwierski (<i>Genista tinctoria</i>) 	H: b.d.; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Kruszyna pospolita (<i>Frangula alnus</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wrzos zwyczajny (<i>Calluna vulgaris</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: b.d.; Żyz.: ubogie-żyzne; pH: kwaśne-zasadowe/wapienne; susza: b.d.; sól: b.d.
Borówka czarna (<i>Vaccinium myrtillus</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Borówka brusznica (<i>Vaccinium vitis-idaea</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże-wilgotne; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Wierzba rokita (<i>Salix repens</i>) 	H: do 0,2-1 m; wzr.: szyb.; Św.: słońce; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: konsultacja, regionalnie.
Ligustr pospolite (<i>Ligustrum vulgare</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: ubogie-żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

Rośliny zielne, trawy i turzycy

Gatunek	Parametry siedliskowe
Macierzanka piaskowa (<i>Thymus serpyllum</i>) 	H: do 0,05-0,2 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Macierzanka zwyczajna (<i>Thymus pulegioides</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jasieniec piaskowy (<i>Jasione montana</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Goździk kropkowany (<i>Dianthus deltoides</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dzwonek okrągłolistny (<i>Campanula rotundifolia</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jastrzębiec kosmaczek (<i>Pilosella officinarum</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Rozchodnik ostry (<i>Sedum acre</i>) 	H: do 0,05-0,15 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Rozchodnik wielki (<i>Hylotelephium maximum</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Żmijowiec zwyczajny (<i>Echium vulgare</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Zawciąg pospolity (<i>Armeria maritima subsp. elongata</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szczotlika siwa (<i>Corynephorus canescens</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Kostrzewa owcza (<i>Festuca ovina</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Kostrzewa czerwona (<i>Festuca rubra</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Mietlica pospolita (<i>Agrostis capillaris</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Bylica polna (<i>Artemisia campestris</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Kocanki piaskowe (<i>Helichrysum arenarium</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał.
Pięciornik srebrny (<i>Potentilla argentea</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Pięciornik wyprostowany (<i>Potentilla recta</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.; Uw.: regionalnie.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Przytulia właściwa (<i>Galium verum</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Krwisąg mniejszy (<i>Sanguisorba minor</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Biedrzeniec mniejszy (<i>Pimpinella saxifraga</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Babka lancetowata (<i>Plantago lanceolata</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Babka średnia (<i>Plantago media</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Cykoria podróżnik (<i>Cichorium intybus</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Marchew zwyczajna (<i>Daucus carota</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szałwia łąkowa (<i>Salvia pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Komonica zwyczajna (<i>Lotus corniculatus</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Lucerna nerkowata (<i>Medicago lupulina</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Koniczyna polna (<i>Trifolium arvense</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szczaw polny (<i>Rumex acetosella</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Fiołek psi (<i>Viola canina</i>) 	H: do 0,05-0,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Wrzos zwyczajny (<i>Calluna vulgaris</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: b.d.; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Strzęplica sina (<i>Koeleria glauca</i>) 	H: do 0,2-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał.
Turzyca wrzosowiskowa (<i>Carex ericetorum</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Turzyca wczesna (<i>Carex praecox</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.

4. Mokre gliniaste

Gleby ciężkie, wilgotne, żyzne, okresowo zalewane albo długo utrzymujące wodę. To dobre miejsca dla zadrzewień łęgowych, ogrodów deszczowych w gruncie, rowów i stref buforowych przy zbiornikach.

Drzewa

Gatunek	Parametry siedliskowe
Olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i>) 	H: do 20-30 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokra/wodne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba biała (<i>Salix alba</i>) 	H: do 20-30 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokra/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba krucha (<i>Salix fragilis</i> agg.) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokra/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba pięciopęcikowa (<i>Salix pentandra</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokra/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wiąz górski (<i>Ulmus glabra</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Topola czarna (<i>Populus nigra</i>) 	H: do 30-35 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Topola biała (<i>Populus alba</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Czeremcha zwyczajna (<i>Prunus padus</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Brzoza omszona (<i>Betula pubescens</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.

Krzewy

Gatunek	Parametry siedliskowe
Kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Kruszyna pospolita (<i>Frangula alnus</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>) 	H: do 3-7 m; wzr.: szyb.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Bez koralowy (<i>Sambucus racemosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Porzeczka czarna (<i>Ribes nigrum</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Porzeczka czerwona (<i>Ribes rubrum</i> agg.) 	H: do 1-2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wierzba szara (<i>Salix cinerea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba uszata (<i>Salix aurita</i>) 	H: do 1-3 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba purpurowa (<i>Salix purpurea</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba wiciowa (<i>Salix viminalis</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Wierzba trójpręcikowa (<i>Salix triandra</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Trzmielina zwyczajna (<i>Euonymus europaeus</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Jeżyna popielica (<i>Rubus caesius</i>) 	H: do 0,5-2 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.

Rośliny zielne, trawy i turzyce

Gatunek	Parametry siedliskowe
Krwawnica pospolita (<i>Lythrum salicaria</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wiązówka błotna (<i>Filipendula ulmaria</i>) 	H: do 0,6-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Kosaciec żółty (<i>Iris pseudacorus</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Knieć błotna (<i>Caltha palustris</i>) 	H: do 0,2-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Firletka poszarpana (<i>Lychnis flos-cuculi</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Kozłek lekarski (<i>Valeriana officinalis</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Sadziec konopiasty (<i>Eupatorium cannabinum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Krwisąg lekarski (<i>Sanguisorba officinalis</i>) 	H: do 0,4-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Czarcikęs łąkowy (<i>Succisa pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Kuklik zwisły (<i>Geum rivale</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Tojeść pospolita (<i>Lysimachia vulgaris</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Mięta nadwodna (<i>Mentha aquatica</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Mięta długolistna (<i>Mentha longifolia</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Przytulia błotna (<i>Galium palustre</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Niezapominajka błotna (<i>Myosotis scorpioides</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Czyściec błotny (<i>Stachys palustris</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Żywokost lekarski (<i>Symphytum officinale</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Dzięgiel leśny (<i>Angelica sylvestris</i>) 	H: do 0,8-2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Ostrożeń warzywny (<i>Cirsium oleraceum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Ostrożeń łąkowy (<i>Cirsium rivulare</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Rzeżucha łąkowa (<i>Cardamine pratensis</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Jaskier ostry (<i>Ranunculus acris</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Jaskier rozłogowy (<i>Ranunculus repens</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Turzyca błotna (<i>Carex acutiformis</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca brzegowa (<i>Carex riparia</i>) 	H: do 0,6-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Turzyca zaostrowa (<i>Carex acuta</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Turzyca lisia (<i>Carex vulpina</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca sztywna (<i>Carex elata</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Sit rozpięchły (<i>Juncus effusus</i>) 	H: do 0,4-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Sit siny (<i>Juncus inflexus</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Śmiałek darniowy (<i>Deschampsia cespitosa</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Mozga trzcinowata (<i>Phalaris arundinacea</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Wyczyniec łąkowy (<i>Alopecurus pratensis</i>) 	H: do 0,4-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Mietlica rozłogowa (<i>Agrostis stolonifera</i>) 	H: do 0,2-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

5. Mokre piaszczyste

Gleby lekkie, często kwaśniejsze i ubogie, ale okresowo lub stale wilgotne. Występują przy rowach, obniżeniach, dawnych mokradłach, zbiornikach i terenach infiltracyjnych.

Drzewa

Gatunek	Parametry siedliskowe
Olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i>) 	H: do 20-30 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Brzoza omszona (<i>Betula pubescens</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>) 	H: do 8-12 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wierzba szara (<i>Salix cinerea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba uszata (<i>Salix aurita</i>) 	H: do 1-3 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba biała (<i>Salix alba</i>) 	H: do 20-30 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba krucha (<i>Salix fragilis</i> agg.) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Osika (<i>Populus tremula</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: szyb.; Św.: słońce; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Topola czarna (<i>Populus nigra</i>) 	H: do 30-35 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

Krzewy

Gatunek	Parametry siedliskowe
Kruszyna pospolita (<i>Frangula alnus</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wierzba szara (<i>Salix cinerea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba uszata (<i>Salix aurita</i>) 	H: do 1-3 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba purpurowa (<i>Salix purpurea</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba rokit (<i>Salix repens</i>) 	H: do 0,2-1 m; wzr.: szyb.; Św.: słońce; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Porzeczka czarna (<i>Ribes nigrum</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Porzeczka czerwona (<i>Ribes rubrum</i> agg.) 	H: do 1-2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>) 	H: do 3-7 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: ubogie-żyzne; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Borówka czarna (<i>Vaccinium myrtillus</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Borówka brusznica (<i>Vaccinium vitis-idaea</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.

Rośliny zielne, trawy i turzycy

Gatunek	Parametry siedliskowe
Krwawnica pospolita (<i>Lythrum salicaria</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Tojeść pospolita (<i>Lysimachia vulgaris</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Mięta nadwodna (<i>Mentha aquatica</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Niezapominajka błotna (<i>Myosotis scorpioides</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Firletka poszarpana (<i>Lychnis flos-cuculi</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Czarcikęs łąkowy (<i>Succisa pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Trzęślica modra (<i>Molinia caerulea</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca pospolita (<i>Carex nigra</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca prosowata (<i>Carex panicea</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca dzióbkowata (<i>Carex rostrata</i>) 	H: do 0,5-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca sina (<i>Carex flacca</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Sit rozpierzchły (<i>Juncus effusus</i>) 	H: do 0,4-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Sit członowaty (<i>Juncus articulatus</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Mietlica rozłogowa (<i>Agrostis stolonifera</i>) 	H: do 0,2-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Śmiatek darniowy (<i>Deschampsia cespitosa</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Przytulia błotna (<i>Galium palustre</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Kuklik zwisły (<i>Geum rivale</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Krwisąg lekarski (<i>Sanguisorba officinalis</i>) 	H: do 0,4-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Rzeżucha łąkowa (<i>Cardamine pratensis</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Pięciornik kurze ziele (<i>Potentilla erecta</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Bobrek trójlistkowy (<i>Menyanthes trifoliata</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał.
Wełnianka wąskolistna (<i>Eriophorum angustifolium</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.

6. Świeże, żyzne, gliniasto-próchniczne

Najczęstszy typ siedliska w parkach, szkołach, przy instytucjach publicznych, na terenach osiedlowych i wiejskich. Nie jest skrajnie suchy ani mokry. Daje największą swobodę tworzenia złożonych układów drzew, krzewów i runa.

Drzewa

Gatunek	Parametry siedliskowe
Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>) 	H: do 30-35 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Klon polny (<i>Acer campestre</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) 	H: do 30-35 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wiąz polny (<i>Ulmus minor</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Wiąz górski (<i>Ulmus glabra</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Czereśnia ptasia (<i>Prunus avium</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dzika jabłoń (<i>Malus sylvestris</i>) 	H: do 8-10 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Grusza polna (<i>Pyrus pyraeaster</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Czeremcha zwyczajna (<i>Prunus padus</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.

Krzewy

Gatunek	Parametry siedliskowe
Leszczyna pospolita (<i>Corylus avellana</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Głóg dwuszyjkowy (<i>Crataegus laevigata</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Trzmielina zwyczajna (<i>Euonymus europaeus</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>) 	H: do 3-7 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Bez koralowy (<i>Sambucus racemosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wiciokrzew suchodrzew (<i>Lonicera xylosteum</i>) 	H: do 1-3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Porzeczka alpejska (<i>Ribes alpinum</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Porzeczka czarna (<i>Ribes nigrum</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Róża dzika (<i>Rosa canina</i>) 	H: do 2-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i>) 	H: do 1,5-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Tarnina (<i>Prunus spinosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szklak pospolity (<i>Rhamnus cathartica</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: b.d.; sól: b.d.
Ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.; Uw.: regionalnie.
Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Jeżyny rodzime (<i>Rubus spp.</i>) 	H: zmienna, zwykle 1-3 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>) 	H: do 8-12 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.

Rośliny zielne, trawy i turzycy

Gatunek	Parametry siedliskowe
Jastrun właściwy (<i>Leucanthemum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Chaber łukowy (<i>Centaurea jacea</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Świerzbica polna (<i>Knautia arvensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Bukwica zwyczajna (<i>Betonica officinalis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Koniczyna łukowa (<i>Trifolium pratense</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Koniczyna średnia (<i>Trifolium medium</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Komonica zwyczajna (<i>Lotus corniculatus</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Wyka ptasia (<i>Vicia cracca</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Wyka płotowa (<i>Vicia sepium</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Groszek łukowy (<i>Lathyrus pratensis</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Marchew zwyczajna (<i>Daucus carota</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Kminek zwyczajny (<i>Carum carvi</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Jaskier ostry (<i>Ranunculus acris</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Szczaw zwyczajny (<i>Rumex acetosa</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Rzeżucha łukowa (<i>Cardamine pratensis</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Firletka poszarpana (<i>Lychnis flos-cuculi</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Bodiszek łukowy (<i>Geranium pratense</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Głowienka pospolita (<i>Prunella vulgaris</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Pierwiosnek lekarski (<i>Primula veris</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce–półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał.
Dzwonek rozpierzchły (<i>Campanula patula</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dzwonek brzoskwiniolistny (<i>Campanula persicifolia</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Babka lancetowata (<i>Plantago lanceolata</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Babka średnia (<i>Plantago media</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Rzepik pospolity (<i>Agrimonia eupatoria</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dziurawiec zwyczajny (<i>Hypericum perforatum</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Czyścica storzyszek (<i>Clinopodium vulgare</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Tomka wonna (<i>Anthoxanthum odoratum</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Drżączka średnia (<i>Briza media</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kostrzewa czerwona (<i>Festuca rubra</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Wiechlina łąkowa (<i>Poa pratensis</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kupkówka pospolita (<i>Dactylis glomerata</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Rajgras wyniosły (<i>Arrhenatherum elatius</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kłosówka wełnista (<i>Holcus lanatus</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.

7. Cień i półcień pod drzewami

Pod koronami drzew często nie sprawdzają się trawniki ani standardowe mieszanki łąkowe. Lepszym rozwiązaniem jest runo cienioznośne, podszyt krzewów oraz ograniczenie presji użytkowej.

Krzewy i pnącza rodzime

Gatunek	Parametry siedliskowe
Leszczyna pospolita (<i>Corylus avellana</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Porzeczka alpejska (<i>Ribes alpinum</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Trzmielina zwyczajna (<i>Euonymus europaeus</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wiciokrzew suchodrzew (<i>Lonicera xylosteum</i>) 	H: do 1-3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>) 	H: do 3-7 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Bez koralowy (<i>Sambucus racemosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Kruszyna pospolita (<i>Frangula alnus</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Głóg dwuszyjkowy (<i>Crataegus laevigata</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Wawrzynek wilczełyko (<i>Daphne mezereum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: cień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał, sprawdzić ochronę.
Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) 	H: do 5-15 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i>) 	H: pnącze, do ok. 20 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Jeżyny rodzime (<i>Rubus spp.</i>) 	H: zmienna, zwykle 1-3 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

Runo i byliny cieniożnośne

Gatunek	Parametry siedliskowe
Dąbrówka rozlogowa (<i>Ajuga reptans</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bluszcz kurdybanek (<i>Glechoma hederacea</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Czyściec leśny (<i>Stachys sylvatica</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: cień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Miodunka ćma (<i>Pulmonaria obscura</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Gwiazdnica wielkokwiatowa (<i>Stellaria holostea</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Fiołek Rivina (<i>Viola riviniana</i>) 	H: do 0,1-0,2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Fiołek leśny (<i>Viola reichenbachiana</i>) 	H: do 0,1-0,2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Fiołek wonny (<i>Viola odorata</i>) 	H: do 0,05-0,2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Przytulia wonna (<i>Galium odoratum</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: cień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kłosownica leśna (<i>Brachypodium sylvaticum</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Perłówka zwisła (<i>Melica nutans</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Prosownica rozpierzchła (<i>Milium effusum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: cień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kopytnik pospolity (<i>Asarum europaeum</i>) 	H: do 0,05-0,15 m; wzr.: śr.; Św.: cień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Zawilec gajowy (<i>Anemone nemorosa</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał.
Ziarnopłon wiosenny (<i>Ficaria verna</i>) 	H: do 0,05-0,2 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Kokorycz pusta (<i>Corydalis cava</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: cień; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał.
Kokorycz pełna (<i>Corydalis solida</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Czosnek niedźwiedzi (<i>Allium ursinum</i>) 	H: do 0,2-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: cień; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał, regionalnie.
Czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: cień; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kuklik pospolity (<i>Geum urbanum</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bodziszek cuchnący (<i>Geranium robertianum</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bodziszek żałobny (<i>Geranium phaeum</i>) 	H: do 0,4-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: regionalnie.
Krwawnik kichawiec (<i>Achillea ptarmica</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Rzeżucha łąkowa (<i>Cardamine pratensis</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Jasnota plamista (<i>Lamium maculatum</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Gajowiec żółty (<i>Galeobdolon luteum</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Pokrzywa zwyczajna (<i>Urtica dioica</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Trybula leśna (<i>Anthriscus sylvestris</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Podagrycznik pospolity (<i>Aegopodium podagraria</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: szyb.; Św.: cień; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.

8. Ogrody deszczowe, niecki retencyjne i rowy chłonne

W ogrodach deszczowych i nieckach trzeba rozdzielać strefę okresowego zalewania od brzegów, które są tylko okresowo wilgotne. Jeden zestaw roślin dla całej niecki zwykle nie odpowiada rzeczywistemu zróżnicowaniu wilgotności.

Dno niecki i strefa okresowego zalewania

Gatunek	Parametry siedliskowe
Kosaciec żółty (<i>Iris pseudacorus</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Krwawnica pospolita (<i>Lythrum salicaria</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Mięta nadwodna (<i>Mentha aquatica</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Tojeść pospolita (<i>Lysimachia vulgaris</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Knieć błotna (<i>Caltha palustris</i>) 	H: do 0,2-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Niezapominajka błotna (<i>Myosotis scorpioides</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Przytulia błotna (<i>Galium palustre</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Bobrek trójlistkowy (<i>Menyanthes trifoliata</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał.
Żabieniec babka-wodna (<i>Alisma plantago-aquatica</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Strzałka wodna (<i>Sagittaria sagittifolia</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca błotna (<i>Carex acutiformis</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca brzegowa (<i>Carex riparia</i>) 	H: do 0,6-1,5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca dzióbkowata (<i>Carex rostrata</i>) 	H: do 0,5-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca sztywna (<i>Carex elata</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Sit rozpierzchły (<i>Juncus effusus</i>) 	H: do 0,4-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Sit siny (<i>Juncus inflexus</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne-mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Sit członowaty (<i>Juncus articulatus</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Mietlica rozłogowa (<i>Agrostis stolonifera</i>) 	H: do 0,2-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Śmiatek darniowy (<i>Deschampsia cespitosa</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Mozga trzcinowata (<i>Phalaris arundinacea</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Pałka szerokolistna (<i>Typha latifolia</i>) 	H: do 1-2,5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.

Brzegi i strefa zmiennie wilgotna

Gatunek	Parametry siedliskowe
Wiązówka błotna (<i>Filipendula ulmaria</i>) 	H: do 0,6-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Kozłek lekarski (<i>Valeriana officinalis</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Sadziec konopiasty (<i>Eupatorium cannabinum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Firletka poszarpana (<i>Lychnis flos-cuculi</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Kuklik zwisły (<i>Geum rivale</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Krwisąg lekarski (<i>Sanguisorba officinalis</i>) 	H: do 0,4-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Czarcikęs łąkowy (<i>Succisa pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Bukwica zwyczajna (<i>Betonica officinalis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Rzeżucha łąkowa (<i>Cardamine pratensis</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dzięgiel leśny (<i>Angelica sylvestris</i>) 	H: do 0,8-2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Ostrożeń warzywny (<i>Cirsium oleraceum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Ostrożeń łąkowy (<i>Cirsium rivulare</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Żywokost lekarski (<i>Symphytum officinale</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Czyściec błotny (<i>Stachys palustris</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Mięta długolistna (<i>Mentha longifolia</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Krwawnik kichawiec (<i>Achillea ptarmica</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Jaskier ostry (<i>Ranunculus acris</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Szczaw zwyczajny (<i>Rumex acetosa</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Koniczyna łąkowa (<i>Trifolium pratense</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne–żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Groszek łąkowy (<i>Lathyrus pratensis</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Wyka ptasia (<i>Vicia cracca</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Trzęślica modra (<i>Molinia caerulea</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Kostrzewa czerwona (<i>Festuca rubra</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Tomka wonna (<i>Anthoxanthum odoratum</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

9. Pobocza, pasy drogowe, ronda i miejsca trudne

W pasach drogowych głównym problemem jest mała objętość gleby, zagęszczenie, zasolenie, przesuszenie, pył, aerozol solny i uszkodzenia mechaniczne. Dobór gatunku nie zastąpi poprawy warunków glebowych i ochrony roślin po posadzeniu.

Gatunki przydatne w miejscach trudnych

Gatunek	Parametry siedliskowe
Klon polny (<i>Acer campestre</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Grusza polna (<i>Pyrus pyrastrer</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: tak.
Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>) 	H: do 25-35 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Tarnina (<i>Prunus spinosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża dzika (<i>Rosa canina</i>) 	H: do 2-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i>) 	H: do 1,5-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szakłak pospolity (<i>Rhamnus cathartica</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.; Uw.: regionalnie.
Krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Babka lancetowata (<i>Plantago lanceolata</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Babka średnia (<i>Plantago media</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Komonica zwyczajna (<i>Lotus corniculatus</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Lucerna nerkowata (<i>Medicago lupulina</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Koniczyna łąkowa (<i>Trifolium pratense</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: umiark. żyzne-żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Marchew zwyczajna (<i>Daucus carota</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Cykoria podróżnik (<i>Cichorium intybus</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Żmijowiec zwyczajny (<i>Echium vulgare</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szałwia łąkowa (<i>Salvia pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Chaber łąkowy (<i>Centaurea jacea</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Chaber driakiewnik (<i>Centaurea scabiosa</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jastrun właściwy (<i>Leucanthemum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Świerzbica polna (<i>Knautia arvensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Przytulia właściwa (<i>Galium verum</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Kostrzewa czerwona (<i>Festuca rubra</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kostrzewa owcza (<i>Festuca ovina</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Mietlica pospolita (<i>Agrostis capillaris</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Wiechlina łąkowa (<i>Poa pratensis</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Drżączka średnia (<i>Briza media</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.

10. Kwaśne, ubogie siedliska piaszczyste i borowe

Siedliska kwaśne i ubogie nie powinny być poprawiane przez intensywne nawożenie. W takich miejscach warto wykorzystywać gatunki borowe, wrzosowiskowe i muraw napiaskowych, ale tylko wtedy, gdy rzeczywiście odpowiadają warunkom gleby.

Gatunki do siedlisk kwaśnych i ubogich

Gatunek	Parametry siedliskowe
Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>) 	H: do 25-35 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Brzoza omszona (<i>Betula pubescens</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i>) 	H: do 2-8 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Kruszyna pospolita (<i>Frangula alnus</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wrzos zwyczajny (<i>Calluna vulgaris</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Borówka czarna (<i>Vaccinium myrtillus</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Borówka brusznica (<i>Vaccinium vitis-idaea</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce-półcień; Wilg.: b.d.; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Żarnowiec miotlasty (<i>Cytisus scoparius</i>) 	H: b.d.; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Macierzanka piaskowa (<i>Thymus serpyllum</i>) 	H: do 0,05-0,2 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: ubogie; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Jasieniec piaskowy (<i>Jasione montana</i>) 	H: do 0,1-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: b.d.; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Goździk kropkowany (<i>Dianthus deltoides</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Szczotlika siwa (<i>Corynephorus canescens</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Kostrzewa owcza (<i>Festuca ovina</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: tak; sól: b.d.
Trzęślica modra (<i>Molinia caerulea</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca pospolita (<i>Carex nigra</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Pięciornik kurze ziele (<i>Potentilla erecta</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Fiołek psi (<i>Viola canina</i>) 	H: do 0,05-0,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.

11. Gleby wapienne, skarpy ciepłe i stanowiska nasłonecznione

Ciepłe, przepuszczalne, zasobniejsze lub wapienne stanowiska nadają się do muraw, skrajów i niskich zarośli. Część gatunków ma charakter regionalny, dlatego w takich projektach szczególnie ważne jest pochodzenie materiału i zgodność siedliskowa.

Gatunki do siedlisk ciepłych i wapiennych

Gatunek	Parametry siedliskowe
Klon polny (<i>Acer campestre</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Wiąz polny (<i>Ulmus minor</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Grusza polna (<i>Pyrus pyrastr</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Brekinia (<i>Sorbus torminalis</i>) 	H: do 15-25 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: konsultacja, regionalnie.
Szalkak pospolity (<i>Rhamnus cathartica</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Ligustr pospolite (<i>Ligustrum vulgare</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-umiark. suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Kalina hordowina (<i>Viburnum lantana</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: zasadowe/wapienne; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: regionalnie.
Róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i>) 	H: do 1,5-3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Chaber driakiewnik (<i>Centaurea scabiosa</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Szałwia łąkowa (<i>Salvia pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Krwisąg mniejszy (<i>Sanguisorba minor</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Biedrzeniec mniejszy (<i>Pimpinella saxifraga</i>) 	H: do 0,2-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: b.d.; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Babka średnia (<i>Plantago media</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: zasadowe/wapienne; susza: tak; sól: b.d.
Przytulia właściwa (<i>Galium verum</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Bodziszek czerwony (<i>Geranium sanguineum</i>) 	H: do 0,2-0,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dzwonek skupiony (<i>Campanula glomerata</i>) 	H: do 0,2-0,7 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche-świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.; Uw.: konsultacja.
Głowienka wielkokwiatowa (<i>Prunella grandiflora</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał.
Kostrzewa bruzdkowana (<i>Festuca rupicola</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.

12. Zbiorniki, oczka wodne i brzegi wód

Rośliny wodne należy dobierać ostrożnie, bo część gatunków może silnie zarastać małe zbiorniki. Nie wolno wprowadzać do wód gatunków obcych z akwarystyki i ogrodów wodnych.

Rośliny wodne, szuwarowe i brzegowe

Gatunek	Parametry siedliskowe
Rogatek sztywny (<i>Ceratophyllum demersum</i>) 	H: roślina zanurzona; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wywłócznik kłosowy (<i>Myriophyllum spicatum</i>) 	H: roślina zanurzona; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Rdestnica pływająca (<i>Potamogeton natans</i>) 	H: roślina wodna; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Rdestnica przeszyta (<i>Potamogeton perfoliatus</i>) 	H: roślina zanurzona; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Rdestnica połyskująca (<i>Potamogeton lucens</i>) 	H: roślina zanurzona; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Żabiściek pływający (<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>) 	H: roślina pływająca; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Strzałka wodna (<i>Sagittaria sagittifolia</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Żabieniec babka-wodna (<i>Alisma plantago-aquatica</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kosaciec żółty (<i>Iris pseudacorus</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Krwawnica pospolita (<i>Lythrum salicaria</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Mięta nadwodna (<i>Mentha aquatica</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Tojeść pospolita (<i>Lysimachia vulgaris</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca brzegowa (<i>Carex riparia</i>) 	H: do 0,6-1,5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Turzyca dzióbkowata (<i>Carex rostrata</i>) 	H: do 0,5-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: kwaśne; susza: nie; sól: b.d.
Sit rozpierzchły (<i>Juncus effusus</i>) 	H: do 0,4-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Palka szerokolistna (<i>Typha latifolia</i>) 	H: do 1-2,5 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.
Trzcina pospolita (<i>Phragmites australis</i>) 	H: do 1,5-4 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.; Uw.: możliwa ekspansywność.

13. Ciągłość kwitnienia dla zapylaczy

Dobre nasadzenia dla zapylaczy powinny zapewniać kwitnienie od wczesnej wiosny do jesieni. Należy łączyć drzewa, krzewy i rośliny zielne, zamiast opierać projekt na jednorazowym efekcie kwitnienia.

Wczesna wiosna

Gatunek	Parametry siedliskowe
Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>) 	H: do 8-12 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Wierzba purpurowa (<i>Salix purpurea</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wierzba biała (<i>Salix alba</i>) 	H: do 20-30 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Tarnina (<i>Prunus spinosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Głóg dwuszyjkowy (<i>Crataegus laevigata</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dzika jabłoń (<i>Malus sylvestris</i>) 	H: do 8-10 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Grusza polna (<i>Pyrus pyraaster</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Czereśnia ptasia (<i>Prunus avium</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Czeremcha zwyczajna (<i>Prunus padus</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Klon polny (<i>Acer campestre</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–umiark. suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Leszczyna pospolita (<i>Corylus avellana</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Miodunka ćma (<i>Pulmonaria obscura</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Pierwiosnek lekarski (<i>Primula veris</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.; Uw.: legalny materiał.
Rzeżucha łąkowa (<i>Cardamine pratensis</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dąbrówka rozłogowa (<i>Ajuga reptans</i>) 	H: do 0,1-0,3 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

Późna wiosna i lato

Gatunek	Parametry siedliskowe
Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) 	H: do 25-30 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Chaber łąkowy (<i>Centaurea jacea</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Chaber driakiewnik (<i>Centaurea scabiosa</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Świerzbnica polna (<i>Knautia arvensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Szałwia łąkowa (<i>Salvia pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Komonica zwyczajna (<i>Lotus corniculatus</i>) 	H: do 0,1-0,4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Koniczyna łąkowa (<i>Trifolium pratense</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Wyka ptasia (<i>Vicia cracca</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Groszek łąkowy (<i>Lathyrus pratensis</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Krwawnica pospolita (<i>Lythrum salicaria</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Wiązówka błotna (<i>Filipendula ulmaria</i>) 	H: do 0,6-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Marchew zwyczajna (<i>Daucus carota</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dziurawiec zwyczajny (<i>Hypericum perforatum</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche–świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Bodziszek łąkowy (<i>Geranium pratense</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bukwica zwyczajna (<i>Betonica officinalis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Czyściec błotny (<i>Stachys palustris</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

Późne lato i jesień

Gatunek	Parametry siedliskowe
Czarcikęs łąkowy (<i>Succisa pratensis</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże–wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Sadziec konopiasty (<i>Eupatorium cannabinum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne–mokre/wodne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Cykoria podróżnik (<i>Cichorium intybus</i>) 	H: do 0,3-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: suche; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: tak; sól: b.d.
Marchew zwyczajna (<i>Daucus carota</i>) 	H: do 0,3-1 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Wrzos zwyczajny (<i>Calluna vulgaris</i>) 	H: do 0,2-0,6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: ubogie; pH: kwaśne; susza: b.d.; sól: b.d.
Oman łąkowy (<i>Inula britannica</i>) 	H: do 0,3-0,8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dzięgiel leśny (<i>Angelica sylvestris</i>) 	H: do 0,8-2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Ostrożeń warzywny (<i>Cirsium oleraceum</i>) 	H: do 0,5-1,5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.
Ostrożeń łąkowy (<i>Cirsium rivulare</i>) 	H: do 0,5-1,2 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: nie; sól: b.d.

14. Gatunki szczególnie wartościowe dla ptaków

W projektach wspierających ptaki warto planować krzewy owocujące, zarośla cierniste, drzewa dające nasiona i owoce oraz struktury umożliwiające gniazdowanie i schronienie.

Drzewa, krzewy i pnącza wartościowe dla ptaków

Gatunek	Parametry siedliskowe
Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>) 	H: do 3-8 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Głóg dwuszyjkowy (<i>Crataegus laevigata</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: świeże; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Tarnina (<i>Prunus spinosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Róża dzika (<i>Rosa canina</i>) 	H: do 2-3 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i>) 	H: do 1,5-3 m; wzr.: śr.; Św.: słońce; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>) 	H: do 3-7 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bez koralowy (<i>Sambucus racemosa</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>) 	H: do 2-4 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i>) 	H: do 2-5 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Trzmielina zwyczajna (<i>Euonymus europaeus</i>) 	H: do 2-6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże; Żyz.: żyzne; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Dzika jabłoń (<i>Malus sylvestris</i>) 	H: do 8-10 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Grusza polna (<i>Pyrus pyrastraster</i>) 	H: do 15-20 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: słońce; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

Gatunek	Parametry siedliskowe
Czereśnia ptasia (<i>Prunus avium</i>) 	H: do 20-25 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Czeremcha zwyczajna (<i>Prunus padus</i>) 	H: do 10-15 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: świeże-wilgotne; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: raczej nie; sól: b.d.
Dęby (<i>Quercus robur</i> , <i>Q. petraea</i>) 	H: do 30-40 m; wzr.: wol.-śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Leszczyna pospolita (<i>Corylus avellana</i>) 	H: do 3-6 m; wzr.: śr.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>) 	H: do 1-2 m; wzr.: szyb.; Św.: półcień; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Jeżyny rodzime (<i>Rubus spp.</i>) 	H: zmienna, zwykle 1-3 m; wzr.: szyb.; Św.: b.d.; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.
Bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i>) 	H: pnącze, do ok. 20 m; wzr.: śr.; Św.: półcień; Wilg.: b.d.; Żyz.: b.d.; pH: b.d.; susza: b.d.; sól: b.d.

15. Jak zamieniać katalog w wymagania projektowe

- W opisie projektu należy wskazać, dla jakiego siedliska dobrano gatunki, a nie tylko wkleić listę roślin.
- W jednym projekcie należy stosować układy wielogatunkowe i wielowarstwowe: drzewa, krzewy, runo, trawy, turzyce, strefy niekoszone i martwą materię organiczną.
- Nie należy usuwać wartościowej roślinności spontanicznej bez wcześniejszej oceny przyrodniczej.
- Materiał roślinny powinien pochodzić z legalnych źródeł, a w projektach przyrodniczo wrażliwych także z możliwie właściwego regionalnie pochodzenia.
- Gatunki rodzime, które mogą być ekspansywne, należy stosować w odpowiedniej skali i w odpowiednim miejscu, np. trzcina, pałka, mozga trzcinowata, podagrycznik, jeżyny lub tarnina.
- Na siedliskach mokrych i wodnych trzeba unikać przypadkowych roślin z handlu ogrodniczego i akwarystyki. To jedna z głównych dróg wprowadzania gatunków obcych.
- W przypadku gatunków chronionych, rzadkich, regionalnych albo trudnych taksonomicznie konieczna jest konsultacja botaniczna i legalny materiał rozmnożeniowy.

Uwaga do parametrów siedliskowych

Wysokość, tolerancja suszy i zasolenia oraz wymagania świetlne, wilgotnościowe, troficzne i dotyczące odczynu podłoża zapisano w formie skróconej. Wartości służą do wstępnego porównania gatunków. Przy projektach wykonawczych, siedliskach cennych i nasadzeniach renaturyzacyjnych należy weryfikować dane w kartach gatunków i w terenie.